

Polɔ nyegãaŋ seɓehãaliŋo maŋ há Korẽntitaamba-i Nelmuoyamma

Polɔ nyegãaŋ seɓediɛlãŋo-i há Korẽntitaamba-i, ku huɔŋgu-na, nuɔmba namba ji ta ba piiye wuɔ Yesu *pɔpuɔrbilonɔ sɪ. Ku saa dɔlnu-yuɔ. Uŋ juɔ'a u bir duɔ kã ba wulaa, u nyegẽŋ seɓe daayo-i duɔ kaala nelma namma baa-ba.

Nelma diei yuu u huɔŋga-i: U taara terni-na hiere nuɔmba suɔ i To-i Diilonɔ-i baa Itienɔ-i Yesu-Kirsa-i ka saa. U maacemma mulɛma ciinu cor. Nga u fiɛ u huɔŋga-i baa-ma (sap. 1-7).

U piiye kpɔkpuɔla naŋ maama; wuɔ Korẽntitaamba firnu ba nammu-i a gbãa da kãyã *Yerusalemu Diilonɔ-dũŋ-baamba-i fafamma (sap. 8-9).

U nuŋgu hii bamaŋ yaan fuɔ nelma-i aa jo baa ba deŋ maama ji ta ba waŋ baa Korẽntitaamba-i. Wuɔ kutaamba ciɛ ba fɛɛɛ Yesu pɔpuɔrbiemba yuntaamba a ne da Yesu pɔpuɔrbiemba sɪ. Bombolma sa suɔ aa dɔlnu-bei. Wuɔ Yesu pɔpuɔrbilonɔ-maacemma sɪ mafamma-i. Fuɔ fɛɛɛ-i Yesu pɔpuɔrbilonɔ, nga u ciɛ u fɛɛɛ cɛkũɔ duɔ gbãa ce banamba da yuŋgu. U sa taara yerre, u sa bi taara gbeinɔ. U waan Diilonɔ-nelma-i baa Korẽntitaamba-i gbãŋgbãŋ; u saa ji hũu warbelle molon wulaa. U pigãaŋ wuɔ Diilonɔ ce u nelnyulmu-i gbãŋgbãŋ (sap. 10-13).

¹ Muo Pol, Yesu-Kirsa *pɔpuɔrbilonɔ muo ŋaa Diilonɔ un'a ma ce dumaa. Muo baa mi nato-biŋo-i Timote-i, miemei nyegāan sebe daayo-i die hā Diilonɔ-dūŋ-baan namaa naman dii Korēnti-i-na a naara baman bi dii Akayi* huɔŋga-na hiere.

² I To-i Diilonɔ-i baa Itienɔ-i Yesu-Kirsa-i ba kāyā-nei aa fē na hɔmmu-i.

³ Yaan i tie tuɔlnu Diilonɔ-i Itienɔ-i Yesu-Kirsa To-i. U yaa hujarre tienɔ-i. U yaa Diilonɔ man diyaan sirɛiŋa-i yie weima-na hiere.

⁴ U dii sirɛiŋa yie i mulieman-hɔnni-na hiere i die gbāa tie bi dii sirɛiŋa baman ciɛŋ muliema-i ma sinni-na hiere ŋaa fuɔ un dii-yie dumaa.

⁵ Na saa da, in siire biɛ *Kirsa muliema-i bāmbāale dumaa, Diilonɔ bi dii sirɛiŋa yie bāmbāale dumɛi Kirsa barguɔ-i-na.

⁶ Die tie muliɛŋ, i sa muliɛŋ gbāŋgbāŋ, ku ce sirɛiŋa ta a da-na aa ta ku bi kor-na. Aa Diilonɔ duɔ tuɔ dii sirɛiŋa yie, u taara i bi tie dii namaanɔ-na na ta na hirā muliema-i miɛ temma-i.

⁷ Terienɔgu fanɔu-na, i huleiŋa sa tie baa na maama-i. I suyaa wuɔ nan siyaa ta na muliɛŋ miɛ temma-i, na ka bi da sirɛiŋa-i miɛ bi temma-i.

⁸ Tobin namaa, i taara na suɔ maman daa-ye *Asi-i-na. Muliema naa silaa jinya-yie cor, i taa i taara i yunni, i saa naa hūu-ma wuɔ i ka hel-mɛi.

⁹ Ii naa tiena baa-ma wuɔ i kuliin-belle hii. Nga mafamma ciɛ pigāan-ye wuɔ i baa haa i nanɔa-i miɛ fɛɛɛŋ fɔŋgūɔ-i-na. I haa-ka Diilonɔ-na, wuɔ u yaa gbāa sire kuomba-i.

* **1:1** Korēnti dii Akayi huɔŋ-na.

¹⁰ U yaa kuraa-ye kuliŋ daaku-na aa u ka tiraa kor-e ku temma-na. Coima saa fa, i haa i nanŋa yuɔ haama famma-i wuɔ u ka tiraa kor-e.

¹¹ Aa namaa bi fεε-i na kāyā-yiε baa na Di-ilocārälle-i u kor-e. A ce dumaanŋo-na duɔ nu nuɔmba bɔi cacārāŋgu aa ce baa-ye, ku ka bi ce nuɔmba bɔi da nelma jaal-o i maama-na.

Pol buraana u kamma-i Korēnti-i-na

¹² In bilaa i fεε dumaa terni nanni-na ku huraa namaa terienŋu-na, ku yaa gbu ku fε i hɔmmu-i. I suyaa wuɔ i ciε maacenfafamma. I sa kā moloŋ terienŋ-nu baa hɔmmu hāi; i kā baa huɔŋga diei. Di-ilonŋ-āncemma, nelbilienŋ-maama sī. Diilonŋo kāayā-yiε i firnu i hɔmmu-i baa-na weiima-na hierε.

¹³ Aa in nyεgēŋ nelma maŋ i hā-na, ma yunŋu saa fuo. Da na kalaŋ da mamaŋ, ma yaa-i. Mi huɔŋ-na ma ka kaala na wulaa.

¹⁴ Dumandε-i-na ku saa kaala na wulaa wuɔ Itienŋo-i Yesu jommaŋ-yiinŋu-i, na hɔmmu ka fε baa-ye aa miε muumu bi fε baa namaanŋo-i.

¹⁵⁻¹⁶ Miŋ ŋa naa haa mi nanŋa-i nei dumaanŋo-na wuɔ na hɔmmu fiε baa-ye, mi cira mi ka kā namaa terienŋu yaa nuɔ-i igēna aa suɔ cor kā Maseduɔni-na. Aa da mi ka hel Maseduɔni-i-na, mi tiraa bir jo na wulaa ku ce i hāi a naara kunaanŋu na hɔfille-na. Aa da mi ji ta mi cor da mi kā *Yude-i-na, na kāyā-miε mi hi.

¹⁷ Nga mi kāmman'a ma saa ji hel, ku ce ŋaa ku pigāan wuɔ mii naa bel-ma baa mi nanyuɔŋgu wei? Sisɔ huhurmantienŋ muɔ; da mi waŋ mamaŋ, cuo siε kaal, mi bir baa mi huonŋu.

¹⁸ In waŋ nelma maŋ baa-na, huhurma diei maa si dii mei; Ninsontienŋo yaa mi siεra.

19 Meɪ fεɛ-i baa Silasi-i a naara Timote-i inŋ waan Diilonŋ-Bieŋo maŋ maama-i baa-na, inŋ waan Yesu-Kirsa maŋ maama-i baa-na, huhurma diei maa si dii-yuɔ. U wεima-i hiere maa naa koŋ.

20 Na saa da, Diilonŋ uŋ pāa nunni maŋ hiere, fuɔ yaa ka ce-ni. Ku'i cie fuɔ yerre-na i tie jaal Diilonŋ-o-i wuɔ «Ma cie!» a tie ce-yo boi.

21 Aa Diilo fuɔ fεɛ yaa kāayāŋ miεŋo-i baa namaŋo-i hiere *Kirsa huonŋu-na. U yaa hielaa u yufelle yiε

22 aa haa u dānyuɔ-i yiε a ce-ye fuɔ baanŋ miε. U bi hāa-ye u *Yalle-i i die suɔ wuɔ i ka da uŋ jiena ciilunŋu maŋ tuɔ cie-ye.

23 Na saa da, kumaŋ cie mi saa tiraa bir kā Korēnti-i-na na wulaa, mi saa ta mi taara mi ce kuujanŋu nei ku'i cie. Diilonŋo yaa mi siera; da kuɔ mi kar coima u baa yaŋ-mi.

24 I sa taara i guor-na baa Diilonŋ-hūmellen-kūŋu-i. Na bilaa-de nammu hāi tɪ, ŋga i taara i kāyā-nei na hōmmu fε baa di wuɔsaŋgu-i.

2

1 A ce dumaŋo-na miε mi siε bir kā na wulaa ka tiraa du na hōmmu-i.

2 Namei fienŋ mi huonŋa-i, da mi kā ka du na hōmmu-i, hai ka da fε meɪ kaanŋa-i?

3 Bamaŋ saaya ba fε mi huonŋa-i, mi sa taara mi kā ba ka du-ka, ku'i cie mi naa mi bir aa nyegēŋ sebe* hā-na. Mi suyaa miε mi huonŋ da ka fε, ku bi dɔlnu namaŋo-i hiere.

* 2:3 Sebe faŋo saa dii Diilonŋ-nelma sebe-i-na; nyunŋo ku bāanŋu-na molo sa suɔ uŋ yeŋ kusuonŋ-nu.

4 Coima saa fa, miɲ taa mi nyegɛɲ sebe faɲo-i mi huɔŋga saa naa waa huɔŋga, mi nyegãaɲ-yo baa nyinyɔlma. Mi saa nyegɛɲ-yo da mi ce-na kuujangu, ɲga mi nyegãaɲ-yo na da na suɔ wuɔ mi kuye na kũŋgu-i.

Ba sa muo cãlmuɔtienɔ cĩlã cĩŋgu

5 Umanɲ cie kuujangu-i miɛ na hɔlma-na, kutienɔ saa ce-ku muɔ-na, ɲga u cie-ku na hieroɲo'i nuɔ-i. Da miɛ mi siɛ dii gbuoya-kuɔ, mi gbãa cira u cie-ku na fõŋgũ nuɔ.

6 Nanɲ nuolaaya kutienɔ-i dumaa, ku ka gbẽ baa-yo.

7 Fiefiɛ-i-na, yaanɲ aa na ce jande yuɔ aa na dii sireiɲa yuɔ, ku yaa hɔdulle siɛ cɔruɔnu-yuɔ a seɲ u kũɔma-i.

8 Jande, mi cãrã-nei, bilaanɲ-yoɲ fafamma u suɔ wuɔ u maama dɔlɲu-nei.

9 Na saa da, miɲ nyegãaɲ sebe-i† hã-na yunɲgu manɲ nuɔ-i ku yaa daaku: Mi taa mi taara mi ce-na ne da kuɔ na nu mi nuɲgu-i weima-na hiere.

10 Da na ce jande umanɲ nuɔ-i, mɛi bi ce jande kutienɔ-na. Na saa da, da kuɔ naacolɲ daayo cãlãa-mi, mi cie jande yuɔ, aa mi niɛ namei aa ce jande faɲo-i. *Kirsã yaa mi siɛra.

11 Mi sa taara i yanɲ ma dɔl *Sitãni-i ku'i cie mi ta mi ce-ma dumaanɔ-na. I saa bi yanɲ u kusũɲ-maama-i suɔma.

Pol saa yiɛra Torasi-i-na

12 Miɲ kãa Torasi-i-na da mi ka wanɲ *Kirsã *Neldɔdɔlma-i, Itienɔ naa gbuu tigiinɲ terienɲgu-i hã-mi mi da mi wanɲ-ma.

† 2:9 U waanɲ sebe faɲo maama yaa-i verse 3-i-na.

¹³ Nga miŋ kãa, mi saa ka da mi natobiŋo-i Tite-i, mi huŋga saa gbãa tiena terduŋ-nu. Mi naa mi cārã hümelle-i Torasitaamba wulaa a nyaanu-yuŋ jo Maseduŋi-i-na.

Kirsa hülāanġu dii-yiε

¹⁴ I siε gbuu gbãa jaal Diilonġo-i! In yen horrena baa *Kirsa-i, Diilonġo taa i yaan-na. A ce diε cor terienġu terienġu, nuŋmba suŋ wuŋ Kirsa yaraa bigāarāŋo-i. U ciε diε cor terienġu terienġu, ba ta ba nu Kirsa hülāanġu-i yiε.

¹⁵⁻¹⁶ Na saa da, Diilonġo wulaa, ii dii ŋaa Kirsa natikolo nuŋmba hŋlma-na. Bamanġ biyaa hūmebabalalle-i, bafamba wulaa kuliinġ-hülāanġu'i dii-yiε ta ku jo baa kuliinġu. Bamanġ biyaa koŋkor-hūmelle-i, cicēlmanġ-hülāanġu'i dii-yiε ta ku jo baa cicēlma. Hai gbãa ce maacenġ daama temma-i?

¹⁷ Nga miεŋo-i Diilonġo'i hãa-ye baa-ma wuŋ i ce-ma. Nuŋmba bŋi ciε Diilonġ-nelma-i ta ba taara gbeinġa baa-ma. Miε ii si dii kufanġu taamba temma-i. Miε in yen Kirsa horrena, i sa wanġ Diilonġ-nelma-i baa hŋmmu hãi; i wanġ-ma baa huŋga diei Diilonġo yufelle-na.

3

Tobisifelenni maaraa anġnamma-i

¹ Namaa wulaa, miŋ waanġ mamanġ daama-i, na ka tiraa cira i kaal i fεrε wei? Sisŋ na taara diε i kã na terienġu-na, i kã baa seβε ka pigāanġ wuŋ nelfafaanġ miε ŋaa banambanġ ceŋ-manġ dumaa wei? Mi siε siε aa ce-ma. Mi sa bi taara namaa seβε-i da mi gbãa kã yanġa nanġa.

² Mie seβε yaa namaa fεε-i. Seβε faŋo nyegãaŋ i hɔmmu-na. Nuɔmba-i hiere ba gbãa da-yo aa kalaŋ-yo.

³ Seβε faŋo-i *Kirsa yaa nyegãaŋ-yo. Ku danci wuɔ u yaa nyegãaŋ-yo aa puɔr mie fuɔ baa-yo. U saa nyegẽŋ-yo baa nyegẽdiele, u nyegãaŋ-yo baa Cicɛlmantienŋo *Yalle. U saa bi nyegẽŋ-yo tãmpɛllenŋ, u nyegãaŋ-yo nelbilien-hɔmmu-na.*

⁴ Kirsa cie i haa i naŋga Diilonŋ-na, ku'i cie i tie waŋ mafamma-i.

⁵ I suyaa wuɔ ma maaraa-ye i die gbãa ce maacenŋ daama-i baa mie fεεŋ fɔŋgũɔ-i. I fɔŋgũɔ hel hiere Diilonŋ-na.

⁶ U yaa hãa-ye baa ku fɔŋgũɔ-i i tie waŋ *tobisifelenni maama-i baa nuɔmba-i. Tobisifelenni fanni saa nyegẽŋ tãmpɛllenŋ ŋaa *Moisi *ãnjɛnammanŋ nyegãaŋ tãmpɛlle-na dumaa. Nga ni hilaa *Diilonŋ-Yalle-na. Anjɛnamma jo baa kuliŋgu a ne da Diilonŋ-Yalle jo baa cicɛlma.

⁷ Anjɛnammanŋ taa ma nyegẽŋ huɔŋgu manŋ nuɔ-i tãmpɛŋa-na, Diilonŋ naa carra Moisi-i baa cecerma naŋ temma, a ce *Isirahel-baamba saa gbãa da ba ne u yaanga-i.† Anjɛnamma manŋ juɔŋ baa kuliŋgu, ma jomma da ma fa fafaanŋ daaku temma-i a ne da ma sa cɔ,

⁸ Diilonŋ-Yalle maacemma ka fa ka hi hie?

* **3:3 Tãmpɛllenŋ:** Pol piiye *Moisi *ãnjɛnamma maama yaa bande-i-na. Maa naa nyegẽŋ tãmpɛllenŋ. Niεŋ Helmanŋ-seβε-i-na (Exode) 24.12. **Nelbilien-hɔmmu-na:** *Seremi ciεra wuɔ anjɛnafelenna ka nyegẽŋ nelbiliemba hɔmmu-na. Niεŋ Seremi seβε-i-na (Jérémie) 31.33. † **3:7** Niεŋ Helmanŋ-seβε-i-na (Exode) 34.27-35.

9 Anjɛnamma maŋ cālāaŋ nuɔmba-i, ma maacemma da ma fa fafaan daaku temma-i, Diilonj-Yalle maŋ cieŋ nuɔmba-i nelviimba, difande maama ka fa ka hi hie?

10 Halle i gbāa cira fafaanŋu maŋ waa añjɛnamma huɔŋgu-na, ku sie gbāa fi baa fiɛfiɛ ku kũŋgu-i.

11 Bɛŋkũŋgu maŋ saa waa da ku cɔ, Diilonj duɔ migāaŋ-ku migāaŋ daama temma-i, kumaŋ cuɔŋ u ka migāaŋ-ku ka hi hie?

12 I haa i naŋga-i ku yaa nuɔ-i ku'i cie i nunni sa ce yelma baa nelma-i.

13 I sa ce ŋaa Moisiŋ taa u ce dumaa. Fuɔ taa u suuye u yaanŋa-i baa kompaŋga‡ wuɔ *Isirahel-baamba baa da u yaanŋaŋ dɛŋ ka kã dumaa.

14 Nga kuu naa gbuu bɛŋ dũŋgu Isirahel-baamba-na a ce ba saa ta ba suɔ u nelma tuole-i. Halle ji hi baa nyunŋo, da ba ta ba kalaŋ *Tobisiɔɔlɔnniŋ-sebe-i, kompaŋga cienu-bei yogo, ba sa da ma tuole-i. Da ŋ haa ŋ naŋga-i Kirsa yaa nuɔ-i, kompaŋga halaŋ ŋ yaanŋa-na.

15 Ji hi baa nyunŋo, Isirahel-baanj da ba ta ba kalaŋ Moisi sebebbaa-ba-i, ku ce ŋaa kompaŋga cienu-bei ba sa da ma tuole-i dei.

16 Nga ŋaa maŋ nyegāaŋ dumaa: «*Umaŋ duɔ bir jo Itienjo wulaa, kompaŋga halaŋ u yaanŋa-na.*»§

17 Baŋ gbɛŋ Itienjo maŋ bande-i, Diilonj-Yalle yaa-i. A ne da Itienjo Yal da di waa kusuɔŋ-nu, kutaamba waa ba fɛrɛŋ nuɔ.

18 Miɛ maŋ kompaŋga halaanji yammu-na hiere, Itienjo fafaanŋu da-yiɛ. I duɔŋ tiɛ bibirre i kã die

‡ 3:13 Nienj Helmaŋ-sebe-i-na (Exode) 34.33-35.

§ 3:16 Hel-

maŋ-sebe (Exode) 34.34

ka fa Itienjo temma. Itienjo Yalle maacemma yaa mafamma-i.

4

Pol kūōma saa seŋ baa Diilonŋ-maacemma-i

¹ Diilonjo yaa cie baa-ye aa hā-ye maacenfafan daama-i ku'i cie i kūōma sa seŋ baa-ma.

² I cīinaana kukulmaŋ-maacemma-i baa senda-wεima-i hiere. I sa tāal neliεŋo, i sa bi waŋ Diilonŋ-nelma-i baa huhurma. I waŋ ninsoŋ-belle yaa-i i kaala-die baa nuōmba-i Diilonjo yufelle-na. I ce mafamma-i neliεŋo neliεŋo u duō suō wuō huhurmantaŋ miε sī.

³ Iŋ waŋ *Neldōdōlma maŋ, da kuō ma cīenu, da kuō ma sa kaala, kuu dii ŋaa ma saa kaala bamaŋ biyaa hūmēbabalalle-i ba yaa wulaa-i.

⁴ Kufanŋu taamba cīinaana Neldōdōlma-i. *Sitāni cuu ba yammu-i hiere. U yaa miwaan daayo tienjo-i. U cie ba sa da cecerma maŋ dii Neldōdōlma-na ta ma pigāaŋ *Kirsa fafaanŋu-i. A ne da da ŋ da Kirsa-i ŋ daa Diilonjo yaa-i.

⁵ I sa waŋ miε fεreŋ-maama baa nuōmba-i; i waŋ Yesu-Kirsa maama'i baa-ba, wuō u yaa Itienjo-i. Miε fuō, i gbāa waŋ kumaŋ i kūŋgu-na, i gbāa cira i cāa namei Yesu fuō maama-na.

⁶ Diilonjo maŋ naa ciera: «Cecerma saaya ma hel a karnu kukulma-i», uuduōŋo faŋo yaa bi diyaa cecerma-i i hōmmu-na i tie da u fafaanŋu-i Kirsa yaanŋa-na i suō-ku.

⁷ Na saa da, i sa gbāŋ muonumma ŋaa yerruŋ-bitonni, ŋga Diilonjo hāa miεŋo-i nelfafaŋ daama temma-i i die hi nelbiliemba-i baa-ma. Mafamma

ciε nuɔmba da ba suɔ wuɔ hiŋ daama temma hilaa Diilonŋ-na, miε maacemma sɪ.

⁸ I ce sūlma-i ma sɪnni-na hiere, ŋga ku saa nuɔl-e dede. I hɔmmu calaanu, ŋga i kūɔma saa seŋ.

⁹ Ba huol i yammu-i, ŋga Diilonŋo saa nanna-yiε dede. Ba sε-ye ba nanna, ŋga i saa tŋe-manŋ.

¹⁰ Yinni manŋ jonŋ Yesu muliεma temma haa-yiε, i nal u kuliŋgu-i i ne. Diilonŋo ce mafamma-i Yesu-Kirsa himma da ma ta ma bi da-yiε.

¹¹ Miε manŋ dii cicēlma-i, yinni manŋ jonŋ kuliŋgu hūŋ ku cu-ye Yesu maama-na. Mafamma ce u himma da ma ta ma da tāmmanŋ-nuɔŋ miεŋo-na.

¹² Terienŋu faŋgu-na, miε i mal baa kuliŋgu-i namaa na da na gbāa da cicēlma manŋ sa tŋeŋ dede-i.

¹³ Ma nyεgāanŋ Diilonŋ-nelma-na wuɔ: «*Mi hūyāa-ma ku'i ciε mi waŋ-ma.*»* Miε i bi hūyāa Yesu maama-i dumεi ku'i ciε i tiε waŋ-ma.

¹⁴ I suyaa wuɔ umanŋ siire Itienŋo-i Yesu-i hiel-o kuomba hɔlma-na, u ka bi sire miεŋo-i u temma-i, aa kā baa-ye ka jina u caanŋ-nu baa namaanŋo-i hiere.

¹⁵ Kumanŋ haanŋ-yiε daaku-i hiere, ku haa-yiε namaa maa-na. Ku haa-yiε Diilonŋ-hujarre da di ta di hi nuɔmba-i hiere di kā. A ce dumaanŋo-na, jaalunŋu manŋ ka ta ku hā Diilonŋo-i, ku ka ciinu, aa nuɔmba ka ta ba bi u yefafalle.

¹⁶ Ku'i ciε na da i kūɔma sa seŋ da. I kūɔŋ da ma fiε ta ma pɔtɔr, kunanŋu'i naaraayanŋ i huleiŋa-na yinni manŋ jonŋ.

* **4:13** Gbeliemanŋ-nalāanŋu (Psaume) 116.10

¹⁷ Muliɛma maŋ haan-yiɛ fiɛfiɛ-i-na, ma ka tɪ. Aa i gbáa cira muliɛma sí. Ma tigiinɪ fafaanɟu'i ma cie-ye, aa fafaanɟu fanɟu temma si dii, aa ku sa ji tɪ dede.

¹⁸ Baŋ'a ba sa da kumaŋ baa ba yufelle, miɛ i fara i ne ku yaa-i. Baŋ dan kumaŋ baa ba yufelle-i ku sa cɔ, ŋga baŋ'a ba sa da kumaŋ baa ba yufelle, ku sa ji ká terienɟu.

5

¹ Na saa da, hiɛma-na bande-i-na, i kũɔma dii ŋaa gbuganni, ma sa cɔ. Ŋga i suyaa wuɔ diɛ ku, Di-iloŋo ka hā-ye kũɔfɛlɛmma dɔrɔ-i-na. Kũɔfɛlɛmma famma ka waa ŋaa kəllunɟ-dũnni a ce i siɛ tiraa gbáa ku.

² In yɛŋ terienɟu maŋ nuɔ-i fiɛfiɛ-i-na, i gbu i niya kũɔma famma damma-i a ce i tiɛ waana.*

³ Ŋga i suyaa wuɔ diɛ hel gbuganɟ daani-na, i siɛ tiɛ bebelle.

⁴ I sa taara i ku aa suɔ da kũɔŋ daama-i, i taara i da-ma cicɛlma ku'i cie i tiɛ niya aa tiɛ waana.

⁵ Diilo fuɔ fɛrɛ yaa tigiinɪ i cicuɔŋgu-i dumaanɟo-na tuɔ cie-ye, aa hā-ye u *Yalle-i i diɛ suɔ wuɔ un tigiinɪ kumaŋ hiere i ka da-ku.

⁶ A ce dumaanɟo-na sirɛinɟa da-ye yinni maŋ jonɟ, aa i suyaa wuɔ diɛ waa baa i kũɔŋ daama-i, i maa baa Itienɟo nelle-i.

⁷ Kumaŋ cie mi waŋ-ma dumaanɟo-na, i ne in haa i nanɟa-i kumaŋ nuɔ-i aa tiɛ wuɔ, i sa ne in dan kumaŋ baa i yufienɟa.

⁸ Sirɛinɟa dii-yiɛ ninsoŋo, ŋga i taara i yanɟ i kũɔŋ daama-i aa ká ka waa Itienɟo caan-nu.

* 5:2 Niɛŋ Ɔrom. 8.2.

⁹ Nga kumaŋ yuŋgu, i taara i fē Itienjo huŋga-i. Ii dii baa i kūŋ daama-i wa, ii si dii baa-ma wa, i taara i fē u huŋga-i.

¹⁰ Na saa da, i ka cor hiere *Kirsā wulaa u yuu-ye. Neliēŋo neliēŋo, uŋ ciē kumaŋ hiēma-na bande-i-na, ku faa wa, ku balaan wa, u ka da u maacemma sullu-i.

Koŋkor-maacemma

¹¹ Baŋ biŋ kumaŋ a kāŋ Itienjo-i i suŋ-ku, ku'i ciē i tiē gbāŋ baa nuŋmba da ba siē-ku. Diilonjo suŋ i kusūnni-i hiere fafamma. Aa namaa fere-i mi suyaa wuŋ na bi suŋ-ye fafamma.

¹² I sa taara i tiraa kaal i fere baa-na, nga i taara na hōmmu fē baa-ye. Ku yaa bamaŋ yaan hōmmu-i aa ta ba ne bomborma, na ka ta na suŋ ba siēma.

¹³ Aa miēŋo-i, diē pepiena kusuŋ-nu, i pepien-aana Diilon-maa-na; diē bi waa welewele kusuŋ-nu, i ciē welewele namaa maa-na.

¹⁴ Na saa da, *Kirsā nelnyulmu taa yaanŋa yiē i āncemma-na hiere. Miē maŋ hūyāa-ma wuŋ nelduŋŋo diei'i kuu nuŋmba-i hiere ba maama-na, miē maŋ hūyāa-ma wuŋ i kuu baa kutienjo-i, Kirsā nelnyulmu taa yaanŋa yiē i āncemma-na hiere.

¹⁵ Kumaŋ ciē u ku nuŋmba-i hiere ba maama-na, u taa u taara bamaŋ dii cicēlma-i hiere, ba baa tiraa tē bafamba fereŋ maa-na, ba tē fuŋ maa-na. Fuŋ maŋ kuu ba sōlaanŋu-i aa sire.

¹⁶ Terienŋu fanŋu-na, i sa tiraa i ne molonjo munyierammu aa kāŋ-yo. Diēlūŋ-i-na, i taa i ne Kirsā-i nelbilogbāŋgbālāŋo, nga fiēfiē-i-na, i sa tiraa i ne-yo dumaa.

¹⁷ Da ŋ gbāŋ suur Kirsā horre-na, ŋ ciē nelfelen nuŋ: Ancōlomma curaa, ānfelēmma'i duŋ.

18 Kufanġu-i daaku-i hiere Diilonġ-maacemma. U yaa ciɛ Kirsa dii-ye i-naa nuɔ baa-yo aa dii koŋkor-maacemma-i i naŋ-na.

19 Na saa da, Diilonġo puɔraa Kirsa ji dii nelbiliemba-i ba-naa nuɔ baa-yo, u saa fer ba cǎlmuɔ-i. Aa u hǎa miɛmɛi baa koŋkor-ãndaanġu-i.

20 Terienġu fanġu-na, i ciɛ Kirsa pɔpuɔrbienġ miɛ. Kuu dii ŋaa Diilonġo muo u natiɛŋa nɛi. Jande, niɛŋ Kirsa-i aa na siɛ Diilonġ-koŋkoro-i na suur na-naa nuɔ baa-yo.

21 Kirsa saa naa ce halle ãmbabalma diei, ŋga Diilonġo haa i ãmbabalma-i hǎ u yaa-i duɔ gbǎa duɔ ce-ye nelviinġ miɛ fuɔ barguɔ-i-na.

6

1 Terienġu fanġu-na, inġ ceŋ maacemma-i baa Diilonġo-i, jande, i cǎrǎ-nɛi, Diilonġ unġ ciɛ baa-na cemma maŋ, baa na bel-ku baa na nanyuɔŋgu.

2 Na saa da, Diilonġo ciɛra wuɔ:
«*Niŋ cǎarǎ kumaŋ, ku huɔŋ da ku hi, mi ka ce-ku hǎ-ni.*

*Koŋkor-yiinġ da ku hi, mi ka kor-ni.»**

Mi tũnu-nɛi, koŋkor-yiinġu yaa daaku-i. Diilonġo taara u kor-na huɔŋ daaku yaa nuɔ-i.

3 I sa taara i guɔl unanġ gbeini a ce nuɔmba ji da muncǎlmu i maacemma-na.

4 I yaanġ aa tiɛ ce wɛima-i hiere i pigǎanġ wuɔ Diilonġ-cǎarǎanġ miɛ kelkel. Muɟiɛma-i baa sũlma-i a naara korma sa ce-ye biŋkũŋgu, i caa-ni hũmmanġ-temma.

5 Ba muyaa-ye babalaa, aa dii-ye kaso-i-na, aa tũu nuɔmba-i kũnna-yiɛ. Kuniɛ maacemma

* 6:2 Isayi (Ésaïe) 49.8

maaramma ce i sa da duɔfūŋ, i sa bi da wuo niwuoni.

⁶ I pigāaŋ wuɔ Diilon-ɔāarāaŋ miɛ i viisinni-na, baa i Diilon-hūmelle suɔma-na, baa i hohinaŋa-na, baa i fafaanɔ-na, baa *Diilon-Yalle maacemma-na, baa i nelnyufafammu-na,

⁷ baa i ninsoŋo wamma-na, baa Diilon-fōŋgūɔ bi barguɔ-i-na. I cie viisinni yaa-i i bercebimbinni-i tie muo baa-ni aa tie cenia i fere baa-ni.

⁸ Yiingu nanɔ ba ce i ce bɔi, yiingu nanɔ ba ture i yammu-i. Ba waŋ i yebabalande-i dii, ba waŋ i yefafalle-i dii. Ba ne-ye wuɔ coikartaan miɛ, a ne da i waŋ ninsoŋo yaa-i.

⁹ Ba ne-ye ŋaa ba sa suɔ-ye, a ne da ba suɔ-ye fafamma. Ba ne-ye wuɔ bikuon miɛ, a ne da miɛmei daaye i gbeini-na. Ba huol i yammu-i ŋga ba saa gbāa ko-ye.

¹⁰ Ba ce kuujaŋgu yiɛ, i hōmmu bir yaŋ aa ta mu fɛ. Ba ne-ye wuɔ nawalaan miɛ, a ne da miɛmei cieŋ nuɔmba bɔi waamba. Ba ne-ye wuɔ biŋkūŋgu sɪ baa-ye, ba saa suɔ wuɔ miɛmei biŋkūntaan miɛŋo-i kelkel.

¹¹ Mi jēnaaŋ namaa, Korēntitaan namaa, i fūnun firnu i hōmmu-i a piiye baa-na.

¹² I saa fuo i kusūnni-i nei, ŋga namei fuyaa na kusūnni-i miɛ-na.

¹³ A ce dumaanɔ-na mi ka piiye baa-na ŋaa mi piiye baa mi bisāimba: Firiinun na bi hōmmu-i baa-ye fafamma!

Cecerma-i baa kukulma-i ni siɛ gbāa gbonu

¹⁴ Bamaŋ saa hūu Kirsa-maama-i, baa na dii na nunɔ baa-ba ba āncemma-na. Kuufafaanɔ-i baa

kuubabalaanġu gbåa ce niε kå hūmeduøle? Cecerma gbåa nunu ma-naa baa kukulma-i nununġ hama-i temma-i?

¹⁵ *Kirsa-i baa *Sitåni-i, ba gbåa suurnu ba-naa niε niε? Sisø umanġ Kirsa horre-na, u gbåa gbonu ce hama-i baa umanġ si dii-diε?

¹⁶ Diilonġ-dūnġu-i baa tinni-i ni piyaa ni-naa bige-i nuø-i? Miεmei Cicēlmantienġo dūnġu-i nġaa fuø ferēnġ waanġ-ma dumaa wuø:

«Mi ka tlena ce mi baaŋġu-i baa-ba.

Mi ka waa ba Diilonġ muø

aa ba waa mi baamba.»†

¹⁷ Terienġu fanġu-na, Itienġo nel daama vii namei wuø:

«Hilaanġ ba hølma-na, biriinġ ba huonġ-nu.

Banġ bġnġ kumanġ bġnġkåbabalaanġu-i, baa na yiεya-kuø, ku yaa mi ka yanġ na piε-mi.‡

¹⁸ *Mi ka waa na To muø*

aa na waa mi bepuønġ namaa baa mi bienġ namaa.»§
Itienġo-i Weimantienġo åndaanġu yaa-i.

7

¹ Mi jēnaanġ namaa, nunġ daaku temmanġ pāa baa-ye, yaanġ i migāanġ i kūøma-i baa i hømму-i i halanġ dugaanġu manġ dii-niε hiere aa i vaa i ferε i tie kånġ Diilonġo-i a ce nelfafaanġ miε kelkel.

Pol huønġa fte

² Baa na fuo na kusūnni yiε! I saa ce kuujanġu molo-na, i saa køsuønġ molonġo, i saa bi du molonġo.

† **6:16** Buolmanġ-sebe (Lévitique) 26.12; Esekiel (Ézéchiel) 37.27

‡ **6:17** Isayi (Ésaïe) 52.11; Esekiel (Ézéchiel) 20.34 § **6:18** Samiel sebehåallŋo (2 Samuel) 7.14; Isayi (Ésaïe) 43.6

³ Na baa da niε sǐ mi piiye dε-i-na da mi cǎl-na, ma'i sǐ. Mi waanŋ-ma baa-na cor tǐ miε: I kuye na maama-i bǎanŋu-i baa isuŋgu-i, halle kuliŋgu siε gbǎa hiel na maama-i i hǝmmu-na.

⁴ Mi haa mi nanŋa-i nei cor. Mi huŋga fiε baa-na cor. Ku'i ciε iŋ fiε i muliεŋ, mi kǔɔma saa kara yinduŋgu, aa mi huŋga fiε da yogogo.

⁵ Na saa da, iŋ juɔ Maseduɔni-i-na* i saa da tuoleŋ-muntǐenammu. I ciε muliεma-i ma sinni-na hiere: I bigǎarǎamba siε yanŋ-ye, korma siε tiraa yanŋ-ye.

⁶ Nga Diilo fuɔ manŋ diyaanŋ sirɛiŋa-i nuɔmba-na, u ciε Tite jomma dii sirɛiŋa yiε.

⁷ Aa Tite jomma yaa saa dii sirɛiŋa-i yiε yonŋ, nanŋ diyaa sirɛiŋa-i yuɔ baa nelma manŋ, u juɔ ji hi-ye baa-ma a fɛ i hǝmmu-i. U ciεra wuɔ mi kǔɔma gbuu bel-na, wuɔ mamanŋ ciε cor ma saa dǎnu-nei, wuɔ na vaa na fεrε ta na ce na kǎyǎ-miε. Ku'i ciε mi huŋga tiraa fɛ naara.

⁸ Na saa da, miŋ saanŋ sebe manŋ hǎ-na cor, uu naa guɔla na hǝmmu-i. Miŋ nuɔ-ma, maa naa janŋ-mi, aa kuu naa ce-mi birŋkǔŋgu.

⁹ Nga fiεfiε-i-na, u maama sa janŋ-mi. Mi huŋga fiε. Ku saa ce ŋaa na hǝmmuŋ ŋa naa guɔla ku'i fiε mi huŋga-i dε, ŋga hǝguɔla daayonŋ juɔ baa kumanŋ, ku'i fiε-ka. U ciε na bir na ciluɔ-i. Na hǝguɔla faŋo naa jo Diilonŋ-jomma, a ce dumaanŋo-na i saa ce kuujanŋgu nei.

¹⁰ Bige-i ciε mi wanŋ-ma dumaanŋo-na? Hǝguɔla manŋ duɔ jo Diilonŋ-jomma-i, u jo baa bibirremma a ce ŋ biε konŋkor-hǔmelle. Hǝguɔla faŋo temma-i

* **7:5 Iŋ juɔ Maseduɔni-i-na:** Niεŋ 2.13.

u maama sa jaŋ-ni. A ne da hɔguɔla maŋ juɔŋ nelbilien-jomma-i, u jo baa nelien-kɔsuɔma.

11 Namaa wuonon juɔ Diilon-jomma, niɛŋ u ánfaaŋo-i na hɔlma-na: U ciɛ na sire yiera na gbɛiniŋ, u ciɛ na gbáa piiye kor na fɛɛɛ, u ciɛ maman ciɛ cor ma jaŋ-na, u ciɛ na ta na káalá Diilon-o-i, u ciɛ mi kúɔma bel-na, u ciɛ Diilon-maama yu na hɔmmu-i, u ciɛ na cáł ámbabalma cetien-o-i. Na ciluɔ pigáan wuɔ namaa nuŋgu saa waa nel daama-na.

12 Terienŋu fanŋu-na, da na da mi nyegáan seɛ-i há-na, mi saa nyegɛŋ-yo uman cáłáa cemma-i fuɔ maa-na, uŋ cáłáa uman†, mi saa bi nyegɛŋ-yo fuɔ maa-na; ŋga nan vaa na fɛɛɛ baa i maama-i dumaa, mi nyegáan-yo na da na suɔ ma yaa-i Diilono yufelle-na.

13 Ku'i ciɛ ŋ da sireiŋa daa-ye. A naara kufanŋu-i, na hieron-o-i nan bilaa Tite-i fafamma dumaa a fɛɛ u huonŋa-i, kufanŋu juɔ ji tiraa naara kunanŋu i hɔfɛlle-na bɔi.

14 Miŋ wan ninson-o-i baa namaan-o-i dumaa yinni maŋ jon, mi bi wan-yo baa Tite-i dumɛi. Miŋ kaalaa na kúŋgu-i baa-yo dumaa, u bi kaa da-ku dumɛi, a ce dumaan-o-na, na saa ture mi yaanŋa-i.

15 Duɔ ne na hieron-o-i nan taa na nu u nuŋgu-i dumaa, nan taa na káalá-yuɔ dumaa, baa nan bilaa-yo fafamma dumaa, na maama migáan ta ma dɔlnu-yuɔ ma naara.

16 Terienŋu fanŋu-na mi huonŋa fɛɛ, mi gbáa haa mi nanŋa-i nei wɛima-na hiere.

† 7:12 Ku biyaa ŋaa kutieno cáłáa Pol fuɔ fɛɛɛ yaa-i. Saa-ku baa 2.5.

8

Yaaŋ na nammu ta mu fara

¹ Tobinŋ namaa, Diilonŋ uŋ cie baa Maseduani Diilonŋ-dünŋ-baamba-i dumaa, i taara i pigåaŋ-na ku yaa-i na suo-ku.

² Weima boi daa-ba. Nga banŋ ŋa naa fie waa muliema-na, ba hõmmu naa gbuu fẽ da yogogo a ce ba firnu ba nammu-i, ŋ sie suo wuo nawalkireiŋa.

³ Mi daa-ma nuo! Ba muoraaya ba fere. Mi gbåa cira ba muoraaya ba fere cor yere, a ne da molo saa guor-ba.

⁴ Ba fũnuŋ nyaar wuo i ce jande aa i yanŋ bafamba bi da saanŋ ba kakåyånŋu-i a hã Diilonŋ-baamba manŋ *Yerusalemu-i-na.

⁵ Inŋ taa i jõguoŋ kumanŋ, ba cie cor kufanŋu-i: Ba siyaa Itienŋo wulaa, aa tiraa sire sie mie i wulaa ŋaa Diilonŋ uŋ taaranŋ-kuo dumaa.

⁶ Manŋ cie dumaanŋo-na, i dii sireiŋa Tite-i-na wuo uŋ cie namaa na donŋ kpokpuola manŋ da na kåyã sũntaamba-i, u gbånŋ u ka perienŋ-yo.

⁷ Namaanŋo-i Diilonŋo firiinu u huõŋga-i baa-na weima-na hiere. Na wuo u hũmelle-i diŋ saaya di wuo dumaa, na suo u nelma wamma-i, na suo ma belle-i, na hinu pãama-i aa inŋ hãalåayã-nei nelnyulmu* manŋ, na bilaa-mu nammu hãi. Terienŋu fanŋu-na gbåanŋ na firnu na nammu-i kpokpuola daayo-na.

⁸ Ku saa ce ŋaa mi guor-na na da na ce-ma. Nga mi piie da mi tũnu-nei yonŋ na da na suo banam-

* **8:7 Inŋ hãalåayã-nei nelnyulmu manŋ:** Nieŋ Kor. dŋe. 13.

baŋ yuu nyɔlma baa-ma dumaa aa ce ba temma, ku yaa mi ka suɔ na nelnyulmu nolaanŋu-i.

⁹ Itienŋo-i Yesu-Kirsanŋ cɛ baa-ye dumaa, na saa bi yaŋ-ku suɔma: U waa muɔrɛŋo dɔrɔ-i-na, ŋga u niɛ u muɔrɛtesinni-i aa yaŋ-ni duɔ gbāa duɔ ji kāyā nawalaanŋ miɛŋo-i. U cɛ ku yaa-i a ce-ye muɔrāan miɛ.

¹⁰ Mi piiye mi kusūŋ-maama yaa baa-na, aa ma yaa faa cemma na wulaa. Na saa da, belle maŋ curaa, namei siyaa kpɔkpɔɔla daayo kūŋgu-i igēna, aa namei tiraa sire baa-ku igēna.

¹¹ Naŋ ŋa naa sire yiɛra baa-ma dumaa, cɛŋ-maŋ dumɛi bende-i-na a saanu baa kumaŋ dii na nammu-na.

¹² Da ŋ firnu ŋ huɔŋga-i baa Diilonŋo-i, ŋ da u siyaa niŋ daa kumaŋ da ŋ hā-yo; u siɛ cira ŋ ka cuo ji hā-yo.

¹³ Ba saa cira na muora na fɛrɛ a hā banamba-i wuɔ na kāyā-bei. Ŋga ba taara na waa kuuduɔŋgu hiere a ta na saa.

¹⁴ Dumandɛ-i-na, ku haaya baa namaanŋo-i, na gbāa kāyā bamaŋ dii naaluɔ-i-na. Ku yaa yiŋgu nanŋu namaa da na ji waa naaluɔ-i-na aa ku haaya baa bafamba-i ba ka ne na yaan-na. Na ka ce dumɛi gbāa ce kuuduɔŋgu

¹⁵ ŋaa maŋ nyegāanŋ dumaa Diilonŋ-nelma-na wuɔ: «Ku waa umaŋ duɔ fiɛ biɛra *mani-i bɔi, u sa haaya u wulaa,

aa umaŋ duɔ fiɛ biɛra-yuɔ cɛkūɔ, u sa yor-yuɔ.»†

Titebaa-ba ka kā Korēnti-i-na

† 8:15 Helmanŋ-sebe (Exode) 16.18.

16 I sie gbuu gbǎa jaal Diilonɔ-i, u ciɛ na maama waa kpelle Tite huɔŋga-na ŋaa maŋ yeŋ kpelle miɛ hɔmmu-na dumaa.

17 Iŋ ciɛra u bir kǎ na wulaa, u saa dure. U ciɛra na terienɔu kǎmmaŋ-maama waa u huɔŋga-na dii yiinaa.

18 I natobiŋo naŋo dii, Diilonɔ-dũŋ-baamba kaal-o terni-na hiere *Neldɔdɔlma wamma-na; i ka ce u saan-yo ba kǎ.

19 Diilonɔ-dũŋ-baamba hielaa u yaa-i u duɔ kǎ baa-ye *Yerusalemu-i-na ka hǎ-ba conɔgoruon daaku-i. I ce kufanɔu-i Itienɔ duɔ da yefafalle nuɔmba nunni-na, aa ba bi suɔ wuɔ i jɔguon kuufafaanɔu baa-ba.

20 I sa taara nuɔmba ji biɛna i yerre-i conɔorbua daayo maama-na.

21 I taara i tiɛ ce kumaŋ faa Itienɔ yaanɔa-na halle baa nelbiliemba bi yaanɔa-na.

22 I natobiŋo naŋo bi dii, i daa u hinu pǎama. Dumandɛ-i-na, u fũnuŋ haa u naŋa nei a ce kuanɔu migǎan naara u pǎama-na. I ka ce u kǎ baa-ba.

23 Terienɔu fanɔu-na, kumaŋ ŋaa Tite kũŋgu-i, u yaa mi wuɔratienɔ, u yaa mi namaacenceronɔ. Aa tobimba hǎi baamba maŋ ka saan-yo, bafamba-i Diilonɔ-dũŋ-baamba pɔpuɔrbiemba; ba ǎncemma ce nuɔmba ta ba bi *Kĩrsa yefafalle.

24 Da ba ka hi, na bel-ba ku belma. Cienɔ ba suɔ wuɔ ba maama dɔlnu-nei kelkel, ku yaa Diilonɔ-dũŋ-baamba-i terni-na hiere ba ka suɔ wuɔ na sa dɔl-ba na nuŋ-nu yon, aa ba ka suɔ wuɔ i sa kaal-na gbǎŋgbǎŋ.

Kakāyāngu

¹ Kakāyāngu maŋ saaya ku kā *Yerusalemu Diilon-dūŋ-baamba wulaa, manamma si dii mi da mi naara ku kūŋgu-na.

² Mi suyaa miε na taara na ce bīŋkūŋgu. Mi gbelaan-na Maseduɔnitaamba yaanŋa-na miε: «Akayi* Diilon-dūŋ-baamba tigiin tī dii bendiala da ba kāyā Yerusalemu Diilon-dūŋ-baamba-i.» Maŋ yeŋ kpelle na hɔmmu-na dumaa, ku diyaa sirɛiŋa ba bɔi-na.

³ Mi sa taara mi ce coikartien muɔ ku'i cie mi wuɔya puɔr tobiŋ daaba-i na wulaa. Gbāan da mi ji ta mi kā, mi kā ka da na tigiin ninsoŋo ŋaa miŋ waan-ma baa-ba dumaa.

⁴ Ni ma'i sī, miŋ waan baa Maseduɔnitaamba-i miε i haa i nanŋa nei, die kā baa-ba ka da na saa tigiin tī, senserre ka da-mi baa-ba; mi siε gbāa wan namaa diele maama.

⁵ Ku'i cie naŋ pāa kakāyāngu maŋ nuŋgu-i, mi cārā tobiŋ daaba-i miε ba ta yaanŋa miε ka tigiin-ku cie-mi. Da mi kā ka da-ku mi yaan-na, ku yaa ka pigāan wuɔ ku dɔlaanu namei na ce; molo saa guɔr-na.

Niŋ duu kumaŋ ŋ kar ku yaa-i

⁶ Na saa da, da ŋ duu cekūɔ, ŋ ka kar cekūɔ. Da ŋ bi duu bɔi, ŋ ka kar bɔi.

⁷ Neliŋo neliŋo, u fara u nanŋa-i ŋaa maŋ yeŋ dumaa u huɔŋa-na, u baa ce u hɔmmu-i mu hāi u baa bi guor u fεrε. Bige-i cie mi wan-ma dumaanŋo-na? Ku yuŋgu yaa daaku: Uman faaran u nanŋa-i baa hɔfafanŋa, fuɔ maama yaa dɔlaanun Diilonŋo-i.

* **9:2** Korēnti dii Akayi huɔŋ-na. Niεŋ 1.1.

⁸ Aa Diilonjo yaa gbãa haaya bimbinni-i ni sinni-na hiere hã-na, a ce-na bɛŋkũntaan namaa, na ta na par na ce sãmma-i ma sinni-na hiere

⁹ ŋaa maŋ nyegãaŋ dumaa Diilon-nelma-na wuɔ:
«U firiinu u nanŋa baa sũntaamba-i.

U sãmma sa ji ku dede!»†

¹⁰ Uman hãaŋ gonŋuonaŋo-i diduuma-i, aa tuɔ hã-yo u nuŋ-juuru-i, u ka bi firnu u huɔŋga-i hã namaaŋo-i na diduuma-i aa ce na sãmma da belle.

¹¹ Na ka ce ninsoŋ-waan namaa, ta na gbã na ce na sãmma-i hɔnni-na hiere. A ce dumaanjo-na diɛ hi bamaŋ baa na kakãyãŋgu-i, ba ka gbuu jaal Diilonjo-i ku maama-na.

¹² Na saa da, naŋ ceŋ kakãyãŋgu maŋ daaku-i, ku sa kãyã Diilon-dũŋ-baamba yoŋ, ŋga ku ka ce nuɔmba bɔi ta ba ce Diilonjo-i kasi saa da-yo.

¹³ Kakãyãŋ daaku ka pigãaŋ naŋ yuu nyɔlma baa Diilon-maama-i dumaa. Naŋ siyaa *Kirsaa *Neldɔdɔlma-i ta na wuɔ baa-ma dumaa, ku ka ce Diilon-dũŋ-baamba famba ta ba gbeliɛŋ Diilonjo-i. Naŋ firiinu na hɔmmu-i a cal na nagãŋ-niini-i baa bafamba-i dumaa, ka cor baa banamba-i hiere, ba ka gbeliɛŋ-yo ku maama-na.

¹⁴ Diilon uŋ ciɛ baa-na cemma maŋ, ku ka ce ba ta ba cãrã Diilonjo-i ba hã-na a pigãaŋ wuɔ na kũŋgu dɔlnu-bɛi.

¹⁵ Yaan i tiɛ jaal Diilonjo-i! Uŋ ciɛ sãmma maŋ yiɛ ma siɛ gbãa waŋ.

10

Pol pigãaŋ u fɔŋgɔtesinni-i

† 9:9 Gbeliemaŋ-nalãaŋgu (Psaume) 112.9

1-2 Muɔ Pol, mi taara nelma diei na wulaa. Nuɔmba gbɛ-ku dumaa wuɔ da mi waa na hɔlma-na mi waa hɔnni, aa da mi hel na hɔlma-na mi ta mi ce. Jande, meɪ fɛrɛ'i cāarāŋ-nei baa *Kirsaa hɔhɔnanga temma. Baa na yan da mi ji kā na wulaa mi kā baa bubuɔsɔnni. Banamba gbɛ-ku dumaa wuɔ nelgbāŋgbālāŋ muɔ, kɛrɛ fɔŋgũɔ si diimi Diilon- hūmelle-na. Mi ka pigāaŋ kutaamba-i mi jāyamma-i.

3 Nelgbāŋgbālāŋ miɛ ninsoŋo, ŋga i sa mal nelgbāŋgbālāŋ-maluŋgu.

4 In kuoraaya i fɛrɛ baa niman malun daaku-na, nelgbāŋgbālāŋ-niini sɪ; Diilon-niikuoranni. Ni yaa kāayāŋ-yiɛ i tiɛ muonu Diilon-bigāarāambaŋ ciɛŋ terni man nuɔ-i. I suuye coikartaamba nunni-i baa ni yaa-i.

5 Bombolmantaamba man ciyaan nuɔmba-i Diilonɔ suɔma-na, i yar-ba baa ni yaa-i. Baman sa hūyāaŋ āŋhūuma-i, i gbāŋ baa-ba ba ta ba nu Kirsaa nungu-i baa ni yaa-i.

6 Aa da na ji ta na nu i nungu-i fafamma huɔŋgu man nuɔ-i, i ka pigāaŋ ānyagarmantaamba-i i jāyamma-i.

7 Na ne nelma-i dɔrɔ yon aa ta na piye. Uman duɔ suɔ wuɔ fuɔ Kirsaa wuonɔ, kutienɔ saaya u bi suɔ wuɔ miɛŋo-i Kirsaa baan miɛ fuɔ temma-i.

8 Itienon hāa-ye fɔŋgũɔ man, da ku fiɛ waa mi ciɛ bombolma baa-yo cɛllɛ, sɛsɛrɛ sɛ gbāa da-mi. U hāa-ye baa-yo i diɛ kāyā-nei na nan kaasɔnni Diilon-hūmelle-na, u saa hā-ye baa-yo wuɔ i kɔsuon-na.

9 A ce dumaanɔ-na, mi sa taara na ta na jɔguon wuɔ mi du-na baa mi seɛbaa-ba-i.

10 Banamba ciera wuɔ mi ce mi cor mi sebebaa-ba-na a ne da da mi waa na hɔlma-na, mi waa ŋaa ciej muɔ aa da mi ta mi piiye, mi nelma sa sire kũɔma.

11 Bamanj waanj mafamma-i, ba saaya ba suɔ wuɔ inj maa aa tie nyegēŋ mamanj i hã-na, die kã i ka bi ce-ma.

12 Na saa da, bamanj kaalaan ba fere, mie i sie sie saa i fere baa-ba, i sie bi gbãa fi baa-ba. Bafamba saa ba fere baa bafamba fere yonj. Ba fi ba fere banna nuɔ. Miminsinni nanni maaraa nifanni-i wei?

13 A ne da miɛŋo-i i sie sie kaal i fere ji cor ku terienju-i. Diilonj unj hãa-ye maacemma manj, i bál ma yaa nuɔ-i. Ma yaa kãa baa-ye i ka hi namaa terienju-i.

14 Diilonj un'a i kã terni manj nuɔ-i hiera, namaa terienju nunju bi dii. A ce dumaanjo-na, inj kãa ka hi-na baa Kirsa *Neldɔdɔlma-i, i saa cor ku terienju-i.

15 Terienju fanju-na, i sa kaal i fere banan maacemma-na. Nga i taara na yiera donj Diilonj-hümelle-na i maacemma ta ma da belle ma kã na hɔlma-na a saanu baa Diilonj unj huɔnu suonju-i dumaa.*

16 Mafan da ma ce, i ka bi gbãa tie wanj Neldɔdɔlma-i nileiŋa manj na kɔtɔnni-na, ku yaa i sie tie kaal i fere banan maacemma-na ba terni-na.

17 Diilonj-nelma ciera wuɔ: «*Umanj duɔ tuɔ taara u kaal u fere, u saaya u cira: <Diilo baa Itienjo yaa-i.>*»†

18 Terienju fanju-na, ku saa ce ŋaa umanj kaalaan u fere u yaa faa de! Nga Itienj unj kaal umanj u yaa faa.

* **10:15** Nieŋ Ɔɔm. 15.17-21. † **10:17** Seremi (Jérémie) 9.23; Kor. dɛ. 1.31

11

Baa na ta na siɛ nelma-i hiere

¹ Mi ka ce mi miminsinni-i baa-na cɛlle, jande, tieraayan mi nuonɔŋu-i.

² Na saa da, na maama dɔl-minɔ a ce mi ta mi ce yelma nei. Aa yelma famma hilaa Diilonɔ-na. Kuu dii ŋaa mi fii-na hiere dɔrru a hã bibiɛŋo diei baa-na. Bibiɛŋo faŋo yaa *Kirsa-i. Mi taara na tɛɛ fafamma dumandɛ-i-na a ji hi na nyɛmuŋ-yiingɔ-i mi hã-yo baa-na.

³ Mi suyaa miɛ fuɔ da-u-diei maama yaa yuu na hɔmmu-i. Mi kãalã miɛ na baa ji yanɔ ba tãal-na birna u huonɔ-nu ŋaa Awanɔ yaanɔ jɛŋo tãal-o dumaa baa u nudɔdɔlŋu-i.*

⁴ Mi niɛ da umanɔ duɔ jo baa mananɔ, na tiera u nuonɔŋu-i: Ba juɔ baa Yesu nanɔ maama o, na siɛ-ma. Ba juɔ baa *Diilonɔ-yalle nanɔ maama o, na siɛ-ma. Ba juɔ baa neldɔdɔlma nanɔ maama o, na hũu-ma.

⁵ Nanɔ kaal bamanɔ wuɔ Yesu *pɔpuɔrbienɔ-kirɛiŋa, mei wulaa, ba saa buɔ muɔ-na.

⁶ Nelma dii yonduo mi nuŋɔŋu-na ninsonɔ, ŋga weiɛma sa yar-mi suɔma. Namaa ferɛ-i na suɔ-mi nyunɔgo sɪ.

⁷ Mi waanɔ Diilonɔ-*Neldɔdɔlma-i baa-na gbãŋgbãŋ mi saa hũu binɔkũŋu na wulaa. Mi cie mi ferɛ cekũɔ a gbãa da mi ce na ce boi. Minɔ cie kufanɔŋu-i, ku ce mi cãlãa cemma wei?

⁸ Minɔ waa na terienɔŋu-na, yammu nanɔ Diilonɔ-dũŋ-baamba'i taa ba kãyã-miɛ. Kuu dii ŋaa mi hũyãa bafamba nagãŋ-niini yaa a fa namaa maama.

* **11:3 Awanɔ yaanɔ jɛŋo tãal dumaa:** Niɛŋ Miwaanɔ jɛnammanɔ-sebe-i-na (Genɛse) 3.1-6,13.

⁹ Ku saa ce ŋaa biŋkūŋ-maama saa waa-miε na terienŋu-na de! Nga mi saa ji kā yinduŋgu unan nuo ŋ wulaa wuo ŋ hā-mi daaku baa daaku. Ni-manŋ maama-i waa-miε hiere, tobimba manŋ naa hel Maseduoni-na kā, ba kaa baa-ni ka hā-mi.† Weima-na hiere mi bilaa mi fεε, kumanŋ ka ce mi baa ji ce conŋoruŋgu na wulaa, aa mi ka cor ta mi bel mi fεε dumεi.

¹⁰ Mi huŋga fiε baa mafamma-i. Aa Akayi huŋga-na hiere, molo siε gbāa ce mi nanna nelma famma-i. Miŋ waŋ manŋ coima sī. Kirsa yaa mi siera; u hāalāayā-miε u ninsoŋo wamma-i.

¹¹ Ku ce na maama sa dɔl-miŋ ku'i ciε mi sa siε na nagāŋ-niini-i wei? Ma'i sī. Diilo fuo fεε suyaa wuo na maama dɔlnu-miε.

¹² Nga mi siε hūu warbelle na wulaa ku yaa bamanŋ taaraayanŋ da ba saa ba fεε baa-ye ba siε gbāa.

¹³ Kufanŋu taamba-i Kirsa pɔpuɔrbiemba sī; huhurmantaamba. Ba ciε ba fεε Kirsa pɔpuɔrbiemba.

¹⁴ Baa na yanŋ ku ce-na gberε: *Sitāni fuo fεε sa ce u fεε dɔrpɔpuɔrbiloŋo dii wei?

¹⁵ U cāarāanŋ da ba ce ba fεε ānfafammanciraamba, ku ce niε aa ce-na gberε? Nga banŋ ciε maacembabalamma manŋ, Diiloŋo ka pā-ba baa ma sullu-i.

Polŋ daa sūlma manŋ

¹⁶ Mi ka tiraa tir-ma baa-na: Molo baa tuo ne-muo mimilāŋ muo. Da na yagar ta na ne-mi mimilāŋ muo, dumaanŋo-na yaanŋ mi bi kaal mi fεε baa-na cellε a ce mi miminsīnni-i.

† 11:9 Niεŋ Filip. 4.15-18.

17 Miŋ ka waŋ mamaŋ fiεfiε-i-na, Itieŋo kusūŋ-maama sī. Mi ka kaal mi fεε ηaa mimilāŋ muo.

18 Nuomba bōi kaal ba fεε a saanu baa baŋ yeŋ dumaa; muomi ka bi kaal mi fεε.

19 Namaa namaŋ wuo na nu nelma, namei tier-aayaŋ mimiεlmba nonni-i, dumaa sī wei?

20 Na siε ba ta ba ce-na ηaa kōraaŋ namaa. Na siε ba ta ba du-na. Na siε ba ta ba hūu na nagāŋ-niini-i. Na siε ba ta ba fiεna-nei. Na siε ba ta ba ture na yammu-i aa na sa waŋ weiima.

21 Mie i saa da holle ce kufanŋu temma-i nei; jande, baa na gāŋ baa-ye!

Mi ka tiraa cor baa mi miminsinŋi-āndenni-i. Banambaŋ siε ba kaal ba fεε mamaŋ nuo-i, muomi ka bi siε kaal mi fεε mei.

22 Kutaamba-i *Ebirebaa ninsoŋo. Mei fεε-i Ebireyiεŋ muo. *Isirahel-baamba. Mei fεε-i Isirahel-wuoŋ muo. *Abiramu hāayēlmba. Mei fεε-i unaoŋ'i muoŋo-i.

23 Ba ciε mi da mi piye ηaa mi yuŋgu siire. Ba'a bafamba *Kirsa cāarāamba; ηga mei curaa bafamba-i. Mi mulāaŋ ku maacemma-na yaŋ-ba. Baŋ diyaa-mi kaso-i-na dumaa, ku maaraa bafamba kūŋgu-i. Baŋ muyaa-mi dumaa, ku maaraa bafamba kūŋgu-i. Miŋ yuraaya kuliŋgu-i dumaa, ku maaraa bafamba kūŋgu-i.

24 *Yuifubaa-ba muyaa-mi i ndii. Muoru da-du-diei-na hiere, ba muyaa-mi comeyufieŋ komorre baa cīncieluo nenna‡.

‡ 11:24 A saa baa ba *Moisi *aŋjŋamma-i ba saa saaya ba muo nelieŋo-i ku cor comeyufieŋ komuoŋa hāi. Ku'i ciε ba ta ba muo nuomba-i ba yiera comeyufieŋ komorre baa cīncieluo nenna. Nieŋ Anjŋamma tiyemman-sebe-i-na (Deutéronome) 25.3.

25 *Oromεbaa-ba muyaa-mi i siei aa mi bigāarāamba naŋ-mi baa tāmpēlēiŋa-i da ba ko-mi i diei. § Baatonŋo ciinu baa-mi i siei, aa mi cie isuoyiŋgu diei baa bāaŋ-yiŋgu diei hūmma-na i diei.

26 Mi wuɔramma-na nilēiŋa-na, hōnni bɔi dii hūmma wuyaa-mi naa, cuobaa-ba bilaa-mi naa, mi nellen-tobimba-i Yuifubaa-ba bilaa-mi naa, *niεraamba bilaa-mi naa. Mi curaa nilebabalēiŋa-na aa cor terbabalanni-na hēhuleiŋa-na. Dāmman-nuoraŋgu wuyaa-mi naa, coikartaamba maŋ wuɔ bafamba Kirsa-baamba, ba cie-ye sūlma.

27 Mi cie maacenŋkpekelma bɔi, mi mulāaŋ cor. Hōnni bɔi dii, mi taa mi cɔ mi yufien-na; nyulmu'i daamu, hūŋkuɔsinni'i daani! Hōnni bɔi dii, da mi ce mi naa mi cɔ nyulmu. Waaŋgu mulāaŋ-mi aa niidiini saa bi tiraa waa baa-mi.

28 Mi ka fiinaŋ ma boluonŋu-na. A naara mafamma-i hiere, yinni maŋ jon mi jɔguɔŋ Diilon-dūŋ-baamba-i hiere ba maama.

29 Uman duɔ saa naŋ kaasinni dei Diilon-hūmelle-na, mi da ŋaa muɔmei saa naŋ kaasinni. Molon duɔ nanna Diilon-hūmelle-i, ku sa suɔ aa jaŋ-mi.

30 Da kuɔ mi saaya mi kaal mi fere, mi ka kaal mi fere mi nayusinni yaa nuɔ-i.

31 Diilonŋo-i Itienŋo-i Yesu To-i, baŋ gbeliēŋ uman hōnniŋ jon, u suyaa wuɔ mi sa kar coima.

32 Miŋ waa Damasi-i-na, fāamaanŋo maŋ waa terienŋu-na Aretasi bāaŋgu-na, wuɔ jīena nuɔmba nelle dumieŋa yammu-na hiere wuɔ da mie mi hel, ba bel-mi.

§ 11:25 Niēŋ Pɔpuɔr. 16.22; 14.19.

³³ Nga ba yaan-ba aa dii-mi sãmbaga nuɔ a hiel-mi baa fontálma koko-i-na a jina-mie bomborma-na mi ta. Ku cie dumei mi gbãa kor u nammu-na.*

12

Diilonɔ caraaya Pol

¹ Na saa da, a kaal ŋ fere yungu si dii-kuɔ, nga mi sie gbãa budii; fuɔ mi kaal mi fere. Miŋ ka kaal mi fere mamaŋ nuɔ-i gboluon daaku-na, Itien uŋ caraaya-mie a pigãan-mi mamaŋ, mi ka dii mi nunɔgu-i ma yaa nuɔ-i.

² Mi suɔ Diilon-dũŋ-wuonɔ nanɔ-i*, Diilonɔ biyaa-yo kã baa-yo dii u terienɔgu-na dii fɛnfɛlle-na aa bir jo baa-yo; ku bien cɛncieluo a naa yaa de-i. U kãa baa fuɔ fere yaa wa, u kãa baa u yalle wa, mei sa suɔ kuanɔgu ji cor Diilo fuɔ fere-i.

³⁻⁴ Miŋ suyaa ma diei maama maŋ, Diilonɔ kãa baa naacolɔ daayo-i u nelle-na. U kãa baa fuɔ fere yaa wa, u kãa baa u yalle wa, mi sa suɔ kuanɔgu ji cor Diilonɔ-i. Uŋ kãa terienɔgu-na ka nu nelma maŋ, ma sie gbãa waŋ; aa molo saa saaya u hiel-ma u nunɔgu-na.

⁵ Mi gbãa kaal fuɔ temma yaa-i a yaŋ mei fere-i. Muɔmi kaal mi fere mi nayusinnij yonɔ.

⁶ Da ku dol-miŋ, mi gbãa kaal mi fere aa mi sie kar mi huoyasanga ŋaa mimilãŋ muɔ. Nga mi sie kaal mi fere. Mi sa taara ba haa-mi dɔrɔ ji cor. Mi taara baŋ nunɔ mamaŋ mi nunɔgu-na baa baŋ daa mi ciluɔ-i dumaa ba kãŋ-mi saa baa ni yaa-i.

* **11:33** Niɛŋ Pɔpuɔr. 9.23-25.
dumaanɔ-na. Niɛŋ verse 7-i-na.

* **12:2** Pol gbɛ fuɔ fere yaa

7 Na saa da, Diilonŋ uŋ biyaa-mi ka pigāaŋ-mi nelma maŋ u nelle-na ma waa nelbuo cor. U sa taara mi ce bombolmantienŋ muo ku'i cie u yaŋ mi ta mi mulienŋ mi kūoma-na. Ku cie ŋaa u hāa *Sitāni-i hūmelle-i u tuo gāŋ baa-mi mi baa gbāa ce bombolmantienŋ muo.

8 Mi cāarā Itienŋo-i i siei wuo u hiel-mi mulienŋ daama-na.

9 Miŋ cāarā-yuo dumaanŋo-na, u gbē-mi wuo: «Miŋ ceŋ baa-ni dumaa ku ka gbē baa-ni. Mi fōŋgūo da nayusinniŋ-huonŋu'i nuo-i fafamma.» Uŋ juo piiye dumaanŋo-na, mi naa mi yaŋ aa ta mi kaal mi ferε mi nayusinni'i nuo-i. Ku yaa *Kirsa fōŋgūo ka hiel-mi.

10 Ku'i cie na da mi huonŋa fie baa mi nayusinni-i, baa mi tuosinni-i, baa mi yaahuolo-i, baa mi sūlma-i, baa mi muliema-i Kirsa maama-na. Muo da mi naa yunŋu huonŋu maŋ nuo-i, huonŋu fanŋu'i nuo-i fōŋgūo da-mie.

Pol huonŋa cuu baa Korēntitaamba-i

11 Na cie mi ta mi piiye ŋaa mi yunŋu siire, a ne da namei naa saaya na ta na kaal-mi. Mi sie gbāa cii muonu canŋa ninsonŋo, ŋga naŋ kaal bamaŋ bafamba-i wuo Yesu *pəpuərbienŋ-kireiŋa, ba saa buo muo-na halle cekūo.

12 Kumaŋ pigāaŋ wuo Yesu pəpuərbilonŋ muo, ku cie na hōlma-na: Mi fie mi huonŋa-i baa weima-i hiere, Diilonŋo kāayā-mie mi ce gbεε-weima boi baa nelma boi na hōlma-na.

13 Mi cie bige-i hā Diilonŋ-dūŋ-baamba namba-i aa mi saa ce-ku hā namaanŋo-i? Mi saa yagar-ma miŋ'a mi saa ce na yiera baa mi yunŋ-maama-i. Da

kuo minj cie mafamma-i mi cālāa cemma, cieŋ-minj jande.

14 Muomei daami mi tigiinj ti da mi kā na wulaa sieliŋ-kāmma-i, aa namaa nuŋgu sie waa mi yuŋ-maama-na. Mi taara namei, mi sa taara na nagāŋ-niini. Na saa da, bisālmba sa fie ba bīncuomba, bīncuomba'i fiyaan ba bisālmba.

15 Mi ka hiel mi nanŋa-i mi fere aa tiraa sieya mi kūoma-i na maama-na. Ku ce na maamaŋ fūnuŋ ma dōnu-mie dumandε-i-na, mi maama ka ta ma balannu namaanjo-i wei?

16 Na suyaa wuo mi saa har mi yuŋ-maama-i haa hā-na. Nŋa banamba ka cira huhurmantienj muo; kere mi yaan-na aa cure-nei.

17 Minj saan bamaŋ ba kā na wulaa hiere, mi cie u diei ka tāal-na hūu bīŋkūŋgu na wulaa dede wei?

18 Mi nanj cāarā Tite kā na wulaa baa tobiŋo maŋ minj waan u maama-i baa-na; Tite kaa tāal-na hūu bīŋkūŋgu na wulaa wei? Tite-i baa muoŋo-i i saa ce maacenduoma yaa wei? I saa wuo hūmeduole yaa wei?

19 Dii yiinaa na jōguoŋ wuo sī i piye die kor i fere. Ma'i sī. Inj yen *Kīrsa horre-na, ku'i cie i tie piye dumaanjo-na; Diiloŋo yaa i siera. Mi jēnaan namaa, i taara na nanj kaasinni Diiloŋ-hūmelle-na ku'i cie i tie waŋ daama-i hiere baa-na.

20 Mi holle tie baa kāmma-i na terienju-na wuo sī mi sie ka da-na minj taaraŋ mi ka da-na dumaa. Da mi saa bi ka da-na dumaanjo-na, namaa na ka bi piel mi maa-na. Berru-i, baa yelma-i, baa hōdulle-i, baa nenemuŋgu-i, baa yebiēnande-i, baa dondorre-i, baa bombolma-i, baa āŋguolma-i, mi sa taara mi ka da-ni na terienju-na.

21 Mi holle tie wuɔ sɪ da mi kã na terienŋu-na Diilonŋo ka tiraa ture mi yaanŋa-i na hɔlma-na. Mi holle tie wuɔ sɪ mi ka kã ka da nuɔmba bɔi saa nanna ba maacembabalamma-i yogo. Wuɔ sɪ mi ka kã ka da ba curaa baa ba *fuocesinni-i baa ba biŋwosinniŋ-maacemma-i. Kufanŋu ka ce mi kaal ba yuŋ-nu.

13

Nelperiema

1 Mi kãmma i siɛi yaa dɛ-i na wulaa. Ma nyɛgãan Diilonŋ-nelma-na wuɔ: «*Siertaamba hãi sisɔ ba siɛi da ba da nelma maŋ nuɔ-i hiere, ma ka fiɛlnu.*»*

2 Miŋ ŋa naa kã hãalfiŋ-kãmma-i mii naa hi gboya åmbabalmanciraamba-i. Dumandɛ-i-na, miŋ yeŋ yargaa yogo, mi ka tir-ma baa-na na hieronŋo-i hiere: Da mi kã ka da umanŋ sa wuɔyaan hũmelle-i, mi siɛ yanŋ-yo.

3 Ma sɪ na taara na suɔ da kuɔ miŋ wanŋ mamanŋ *Kirsa nuŋ-ãndaanŋu kɛ? Na ka suɔ-ma. Kirsa-i nayusinnintienŋo sɪ, u ka ce bibɛsinni na hɔlma-na.

4 Banŋ taa ba gbu-yo huɔŋgu maŋ nuɔ-i, u waa nayusinnintienŋo ninsonŋo, ŋga uŋ kuu aa sire, Diilonŋ-fõŋgũɔ dii-yuɔ. Miɛ fɛrɛ-i maaduɔma, inŋ yeŋ horre-na baa-yo, i naa yunŋu, ŋga Diilonŋ-fõŋgũɔ ciɛ i ka da fõŋgũɔ. Diɛ kã, i ka pigãan-na baa-yo i ciluɔ-i-na.

5 Niɛŋ na hɔmmu-i aa na yuu na fɛrɛ na ne da kuɔ na wuɔ Diilonŋ-hũmelle-i fafamma. Niɛŋ na hɔmmu-i na ne, Yesu-Kirsa si dii-muɔ wei? Mi saa yagar-ma da kuɔ na saa hũu u maama-i.

* 13:1 Anjɪnamma tiyemmanŋ-sɛbɛ (Deutéronome) 19.15

⁶ Nga mi suyaa miε da na ne miε ciluɔ-i, na ka suɔ wuɔ i wuɔ Diilonŋ-hūmelle-i fafamma.

⁷ Inŋ cārāŋ kumaŋ Diilonŋo wulaa, ku yaa daaku: Na hiel na nanŋa āmbabalma cemma-na. Ku saa ce ŋaa i taara i pigāaŋ wuɔ miε i faa dε! Ma'i sī. Nga i taara na vaa na fεε baa ānfafamma cemma yaa-i, halle nuɔŋ da ba fiε cira miε i sa wuɔ Diilonŋ-hūmelle-i fafamma, wεima sī.

⁸ Na saa da, miε i gbāa cu ninsoŋo huonŋ-nu yonŋ, ŋga i siε gbāa cie-yo u maacemma-na.

⁹ Namaa da na da fōŋgūɔ Diilonŋ-hūmelle-na, aa ba fiε ta ba piiye wuɔ miε i naa yuŋgu, wεima sī. Inŋ cārāŋ kumaŋ Diilonŋo wulaa i hā-na, i taara u kāyā-nei na bir jo hūmefafalle-na a ji hi na fuonŋu-i Diilonŋ-hūmelle-na.

¹⁰ Mi sa taara da mi kā, mi ka ta mi nuola-nei ku'i cie mi waa yargaa aa nyεgēŋ seβε daayo-i hā-na. Na saa da, Itienŋ uŋ hāa-mi fōŋgūɔ maŋ, u hāa-mi baa-yo wuɔ mi kāyā-nei na nanŋ kaasinni u hūmelle-na, u saa hā-mi baa-yo wuɔ mi kɔsuonŋ-na.

¹¹ Tobinŋ namaa, mamaŋ tīyāa ma yaa daama: Taa na nyε! Gbāaŋ na hi na fuonŋu-i Diilonŋ-hūmelle-na. Taa na dii sirεiŋa na-naa nuɔ. Taa na nunu na-naa. Bilaanŋ na-naa fafamma. Mafaŋ da ma ce, Diilonŋo-i nelnyulmuntienŋo-i baa yaafēllentienŋo-i u ka waa baa-na.

¹² Taa na jaal na-naa fafamma ŋaa ceduonŋ-bien namaa.

Diilonŋ-dūŋ-baamba-i hiere ba pāa na jaaluŋgu.

¹³ Itienŋo-i Yesu-Kirsa kāyā-nei. Diilonŋo pigāaŋ-na uŋ dɔl-nanŋ dumaa aa u *Yalle waa baa-na hiere.

Diilon-nelma Tobisĩfelenni New Testament in Cerma (UV:cme:Cerma)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Cerma)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cerma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
5ffe1c98-1ba9-54d8-8f4c-03a7c12fba11